

Pluslessen

Lesbrief 38. Het werkoverleg

Wat leert u in deze les?

- Woorden over het werk en het werkoverleg
- Hoe een werkoverleg gaat
- Afspraken maken met zinnen met ‘als’

Succes!

HET GESPREK

Opdracht 1. Lees het gesprek (deel 1)

U kunt het gesprek ook beluisteren via de website.

Het werkoverleg

Jade Chan is tekenaar en maakt bouwtekeningen voor een woningbouwproject in Utrecht. Ze heeft een werkoverleg met haar projectleider, Hans. Er is een probleem.

Wat is er aan de hand?

Jade: Waar gaan we zitten voor ons overleg?

Hans: Hoi Jade. Kom binnen. We kunnen hier wel zitten. Pak een stoel.

Jade: Prima.

Hans: Goed, het volgende staat op de agenda: de stand van zaken van het project en de planning. Vertel eens, hoe staat het ervoor?

Jade: Nou... Het duurt allemaal wat langer dan verwacht, maar deze week kan ik de eerste set tekeningen afmaken.

Hans: O, maar dan zijn we dus vertraagd! De eerste set moet vandaag klaar zijn, want morgen moeten we de tekeningen opleveren. Waarom is het nog niet af?

Jade: Tja, ik vind het ook erg vervelend, maar ik heb gewoon te veel werk. Ik heb nog drie andere projecten en daar moest ik vorige week ook nog werk voor opleveren. Ik heb al eerder gezegd dat ik het eigenlijk veel te druk heb!

Hans: Hm, ja dat klopt, maar daarom hebben we Vincent gevraagd om je te helpen.

Jade: Ja, maar dat was toch nog niet genoeg. Hij is bezig met de voorbereiding van fase twee en drie. Dat moet ook nog deze week klaar zijn.

Hans: Dan hebben we wel een probleem. Hoe kunnen we dit oplossen?

Jade: Is er niet nog iemand die deze week kan meehelpen? Als we er met z'n drieën aan kunnen werken is het morgenmiddag klaar.

Hans: Laten we even in het planningsoverzicht kijken. [korte pauze] Mo en Daniël hebben net een project afgerond. Misschien hebben zij tijd. Een moment, ik zal ze meteen even bellen.

DE WOORDEN

Opdracht 2. Lees de woorden.

Lees de woorden hieronder. Zoek de woorden op in het gesprek op pagina 2. Zet een streep onder de woorden in de tekst.

U kunt de woorden ook beluisteren via de radioles op de website.

De woordenlijst deel 1

het overleg

Een overleg is een bespreking op het werk. Je praat met je baas of je collega's over het werk.

Bijvoorbeeld: Morgen heb ik een overleg met de projectleider. We gaan praten over een nieuwe planning.

de stand van zaken

De stand van zaken van het werk is hoe het werk gaat en wat er al is gedaan.

Bijvoorbeeld: Eerst bespreken we de stand van zaken van het project: wat is er al gedaan? Hoe gaat het? Wat moet er nog gebeuren?

vertragen

Als het werk vertraagd is, dan gaat het werk langzamer dan gedacht werd. Het werk duurt langer dan verwacht.

Bijvoorbeeld: Het werk is erg vertraagd. De tekeningen moeten vandaag af zijn, maar we zijn nog lang niet klaar.

opleveren

Als je je werk oplevert, dan is het werk helemaal klaar en geef je het aan de opdrachtgever.

Bijvoorbeeld: Morgen moet Jade de tekeningen opleveren. Eigenlijk moeten ze vanmiddag al klaar zijn.

de voorbereiding

De voorbereiding van je werk is alles wat eerst moet gebeuren voordat je echt kunt beginnen.

Bijvoorbeeld: Mo heeft weinig tijd nodig voor de voorbereiding van het project. Hij weet al precies wat hij moet doen.

De woorden gaan verder op de volgende pagina.

het planningsoverzicht

Een planningsoverzicht is een schema waarin staat wat je moet doen en wanneer je klaar moet zijn.

Bijvoorbeeld: Harald heeft een handig planningsoverzicht gemaakt. Er staat precies op wat iedereen moet doen deze week.

afronden

Als je je werk afrondt, dan ga je stoppen met je werk. Het werk is bijna klaar.

Bijvoorbeeld: Als iedereen hard werkt, kunnen we vandaag nog het project afronden.

Tip: Kijk eens in een krant. Komt u nieuwe woorden tegen? Schrijf de zinnen op waarin u de woorden bent tegengekomen.

VRAGEN BIJ HET GESPREK

Opdracht 3. Waar of niet waar? Zet een kruisje.

	Waar	Niet waar
1. Jade en Hans gaan moeten over twee onderwerpen praten.		
2. Jade durfde niet te zeggen dat ze het eigenlijk te druk had.		
3. Vincent zou Jade helpen, maar dat heeft hij niet gedaan.		
4. Hans gaat nu zelf meehelpen om de tekeningen af te maken.		

Kijk voor de antwoorden op pagina 21

HET GESPREK

Opdracht 4. Lees het gesprek (deel 2)

U kunt het gesprek ook beluisteren via de website.

Jade praat met Hans over de planning van een woningbouwproject. De eerste set tekeningen moet eigenlijk vandaag af, maar dat gaat niet meer lukken. Denkt Hans dat het een groot probleem is als de tekeningen een dag later klaar zijn?

Hans Mo kan je vandaag wel helpen en Daniël heeft morgen nog wat tijd. Gaat het dan lukken?

Jade: Ja, dan komt het wel voor elkaar.

Hans Mooi zo! Ik zal straks de opdrachtgever bellen en vragen of we de bestanden morgen per e-mail kunnen sturen, dan kan hij ze alvast bekijken. En dan sturen we ze ook gewoon per post. Die krijgt hij dan wèl een dag later. Hopelijk gaat hij daarmee akkoord.

Jade: Ja, hopelijk is het geen probleem. Ik denk het niet. Hij wilde het vooral graag per post omdat de bestanden erg groot zijn, dan hoeft hij het niet allemaal zelf te printen. En bovendien maken wij er natuurlijk meteen een mooi boekje van. Maar de volgende keer moeten we de planning wel beter in de gaten houden!

Hans Ja, we kunnen de volgende keer niet weer te laat zijn, dan maken we geen goede beurt. Laten we even naar de planning kijken voor de komende tijd.

Jade: Ja. Set 2 moet over twee weken klaar zijn en set 3 over een maand. En als we het op tijd af willen hebben, heb ik echt een paar extra handen nodig!

Hans Goed, de komende maand moet er dus iemand bij komen. Het liefst één van de drie mensen die nu al meehelpen, lijkt me. Mee eens?

Jade: Ja, prima. Mijn voorkeur heeft Mo want hij weet er het meest van.

Hans Ik zal kijken of ik Mo kan inplannen. Twintig uur per week moet voldoende zijn. Je hoort het van me! Zijn er nog andere zaken die we nu moeten bespreken?

Jade: Nee. Ik ga direct aan de slag!

DE WOORDEN

Opdracht 5. Lees de woorden.

Lees de woorden hieronder. Zoek de woorden op in het gesprek op pagina 6. Zet een streep onder de woorden in de tekst.

U kunt de woorden ook beluisteren via de radioles op de website.

De woordenlijst deel 2

versturen

Als je een brief verstuurt, dan stuur je de brief weg. Je doet de brief in de brievenbus. Je kunt ook een e-mail versturen.

Bijvoorbeeld: De tekeningen worden een dag later verstuurd. Morgen gaan ze met de post mee.

het bestand

Een bestand is een tekst of een foto op je computer.

Bijvoorbeeld: Mijn computer is kapot. Al mijn bestanden zijn weg.

bovendien

Bovendien betekent 'en ook'.

Bijvoorbeeld: Mo en Daniël zijn aardige jongens. Bovendien werken ze erg hard.

printen

Als je een tekst of een foto van je computer op papier wil hebben, moet je hem printen. De printer zet het bestand dan op papier.

Bijvoorbeeld: Ik hou niet van lezen op de computer. Daarom print ik altijd mijn emails, dan kan ik ze lezen op papier.

de opdrachtgever

De opdrachtgever is de persoon die een ander betaalt om werk voor hem te doen.

Bijvoorbeeld: Ik heb al drie keer een project gedaan voor deze opdrachtgever. Ik denk dat hij erg tevreden is over mijn werk.

akkoord gaan

Als je akkoord gaat met iets, dan vind je het goed.

Bijvoorbeeld: Mijn baas wil dat ik ook op zaterdag werk, maar daar ga ik niet mee akkoord.

plannen

Als je werk plant, dan maak je een plan voor wat je allemaal voor werk gaat doen en wanneer je dat gaat doen.

Bijvoorbeeld: Karen kan haar werk erg goed plannen. Ze heeft altijd alles op tijd af.

de zaken

Zaken is een ander woord voor dingen.

Bijvoorbeeld: Zijn er nog andere zaken die we moeten bespreken? Nee, hoor. Volgens mij hebben we alle belangrijke dingen nu wel besproken.

VRAGEN BIJ HET GESPREK

Opdracht 6. Waar of niet waar? Zet een kruisje.

	Waar	Niet waar
1. Jade gaat de opdrachtgever bellen om te zeggen dat het werk vertraagd is.		
2. De opdrachtgever wilde de tekeningen per post, omdat het veel is om uit te printen.		
3. Hans denkt dat het geen probleem is om met de andere opdrachten ook wat te laat te zijn.		
4. Jade wil het liefst drie extra mensen hebben om haar te helpen.		

Kijk voor de antwoorden op pagina 21

SAMENVATTING

Opdracht 7. Maak een korte samenvatting.

Schrijf in een paar zinnen op waar het gesprek over gaat.
Schrijf alleen de belangrijkste dingen op.

Vraag aan een (taal)vriend of hij uw samenvatting kan controleren.

GRAMMATICA

Opdracht 8. Als...

Met ‘als’ kun je praten over dingen die *misschien* gaan gebeuren.

Het betekent: ‘in het geval dat’. Het gaat over iets wat nog moet gebeuren.

‘Als jij de afwas doet, dan zal ik de badkamer schoonmaken.’

‘Als het morgen regent, dan ga ik niet naar het park.’

‘Als ik de loterij win, dan koop ik een groot huis aan zee.’

Met ‘als’ kun je daarom bijvoorbeeld goed een afspraak maken:

‘Als jij de tekeningen afmaakt, dan doe ik de voorbereiding voor volgende week.’

‘Als we het werk morgen afhebben, dan gaat de opdrachtgever akkoord.’

‘Als we het werkoverleg kort houden, dan kunnen we vandaag eerder naar huis.’

Let op!

- *Je ziet: als je een zin met ‘als’ begint, dan begint de tweede helft van de zin meestal met ‘dan’.*
- *In de tweede helft van de zin moet je de woorden omdraaien.*

We zijn klaar.

‘Als iedereen een handje meehelpt, dan **zijn we** zó klaar.’

Ik kan hem verstaan.

‘Als je even je mond houdt, dan **kan ik** hem beter verstaan.’

Maak de zinnen af. Gebruik de tekst of verzin zelf een antwoord.

1. Als Mo en Daniël kunnen helpen, dan

.....

2. Als de tekeningen morgen per post verstuurd worden, dan

.....

3. Als we het werk de volgende keer op tijd af willen hebben, dan

.....

4. Als we de bestanden per e-mail sturen, dan

.....

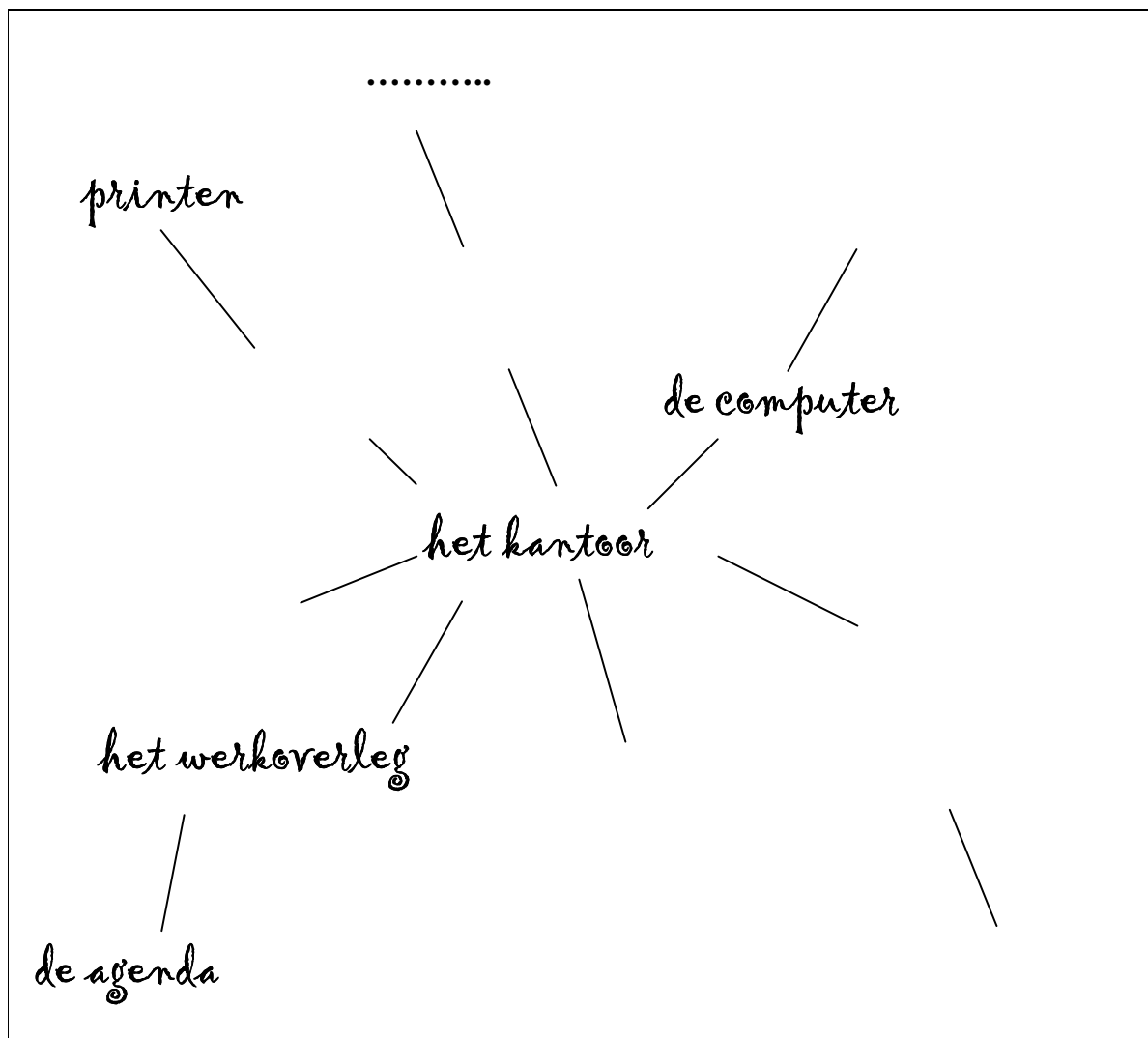
Kijk voor antwoorden op pagina 21

WOORDEN

Opdracht 9. Een woordveld maken

Een woordveld maken is een goede manier om woorden te herhalen en te onthouden.

1. U heeft deze les nieuwe woorden geleerd. De les gaat over situaties op een kantoor. Weet u nu welke woorden horen bij het woord 'het kantoor'? Schrijf zo veel mogelijk woorden op bij dit woord.
2. Schrijf bij elk woord een woord dat daar weer bij hoort. bijvoorbeeld: 'het werkoverleg – de agenda'

SPREKEN

Opdracht 10. Wat kunt u zeggen?

In opdracht 8 heeft u geïnfocend met zinnen met 'als'. Heeft u de antwoorden gecontroleerd? Dan gaan we nu nog een keer oefenen met 'als', maar nu gaan we er ook bij praten.

Afspraken maken

U heeft gezien dat je 'als' kunt gebruiken om een afspraak te maken, bijvoorbeeld op het werk: 'Als jij deze opdracht nog even afmaakt, bel ik vast naar de opdrachtgever.'

U kunt 'als' natuurlijk ook gebruiken om zelf een afspraak te maken, bijvoorbeeld thuis, of met een vriend of vriendin:

'Als jij de boodschappen doet, dan zal ik koken.'

'Als jij stopt met roken, dan ga ik op dieet.'

1. Kunt u nog meer situaties bedenken? Maak er een dialoog bij:

'Wil jij de was ophangen?'

'Dat is goed, maar dan moet jij de hond uitlaten'

'Oké. Als jij de was ophangt, dan laat ik de hond uit.'

U kunt ook deze situaties gebruiken:

- een cadeautje kopen, een bos bloemen kopen
- de reis betalen, het eten betalen
- een examen halen, trakteren

Vraag aan een (taal)vriend of hij samen met u de zinnen wil oefenen.
--

Een wens doen

Je kunt 'als' ook heel goed gebruiken om een wens te doen. Bijvoorbeeld:

'Als ik de loterij win, dan koop ik een groot huis aan zee.'

'Als het deze zomer lekker weer is, dan ga ik elk weekend barbecueën.'

2. Praat met uw taalvriend. Wat wensen jullie?

SCHRIJVEN

Opdracht 11. Wat zou u doen?

Lees het krantenbericht

Man vindt ruim 150.000 euro in net gekocht huis

DÜSSELDORF - Een man in het West-Duitse Düsseldorf heeft in een zojuist gekocht huis voor ruim 150.000 euro aan oud Duits geld ontdekt.

De 305.000 mark waren in papier gewikkeld en achter een kachel verstopt.

De man stuitte op het fortuin tijdens renovatiewerkzaamheden. Hij bracht het geld naar het stedelijke bureau voor gevonden voorwerpen.

De autoriteiten proberen te achterhalen van wie het geld is. Mocht zich binnen zes maanden niemand melden, dan mag de kersverse huiseigenaar het geld houden.

Wat zou u doen als u 150.000 euro zou vinden in uw huis? Schrijf een korte tekst.

Als ik thuis 150.000 euro vind, dan ...

UITSPRAAK

Opdracht 12. H en J

In de les hebben we geluisterd naar het verschil tussen H en J.

Woorden met H zijn bijvoorbeeld: horen, helpen, hopelijk

Woorden met J zijn bijvoorbeeld: Jade, jij, project

(Let op: soms schrijf je het en hoor je ut)

1. Op de website kunt u de radioles opnieuw beluisteren. Als u kunt, luister dan nog een keer naar de oefening.

U kunt de oefening ook doen met uw taalvriend of iemand anders die goed Nederlands spreekt. Vraag dan of hij (of zij) de woorden voor u voorleest.

Luister naar de woorden. Hoort u het verschil?

Hoi

Haalbaar

Hopelijk

Ja

Je

Jade

2. Zeg nu de woorden na. Vraag uw taalvriend te controleren of u het goed doet.

3. Lees nu de zinnen. Zeg ze daarna hardop.

1. Jade overlegt met haar projectleider.
2. Hopelijk hebben we de opdracht morgen af.
3. Dat lijkt me niet haalbaar.
4. Hans heeft de agenda naar iedereen verstuurd.
5. Heb je je hond meegenomen naar het werk?

Tip: Vindt u het moeilijk om de H goed uit te spreken? Oefen dan met een spiegelkje! Pak een spiegelkje en houd het voor uw mond. Doe uw mond open en blaas de lucht op het spiegelkje. Ziet u uzelf niet meer? Dan heeft u het goed gedaan!

DE WOORDEN

Opdracht 13. De agenda invullen

Bij een vergadering denken de meeste mensen aan werk, maar je kunt ook over andere dingen vergaderen. Soms houdt uw gemeente bijvoorbeeld een vergadering over verbetering van openbare ruimte (zoals de straten, de pleinen, de verlichting) in uw buurt. U kunt in zo'n vergadering zeggen wat u vindt van de buurt en wat u zou willen veranderen in uw buurt.

Als u naar een vergadering van de gemeente zou gaan, wat zou u dan willen vragen of bespreken? Welke punten wilt u op de agenda zetten?

Vul de agenda in.

Verbetering openbare ruimte Zeeheldenbuurt

Datum:

Locatie:

Agendapunten:

- 1
- 2
- 3
- 4

SPREKEN

Opdracht 14. Spreek samen!

Doe deze opdracht samen met iemand die goed Nederlands spreekt. Eén van jullie is 'A', de ander is 'B'. Lees de tekst hardop voor. Draai daarna de rollen om.

A: Kom je ook? We hebben werkoverleg. B: Hier ben ik al. Wat is de agenda?

A: Kom je ook? We hebben werkoverleg. B: Hier ben ik al. Wat is de agenda?

A: De stand van zaken en de planning. B: Vertel eens. Hoe staat het ervoor?

A: De stand van zaken en de planning. B: Vertel eens. Hoe staat het ervoor?

A: We hebben extra handen nodig.

A: We hebben extra handen nodig.

A: Anders krijg ik mijn werk niet af.

B: Je hebt hulp nodig. Dus wie tijd heeft, moet direct aan de slag.

A: Anders krijg ik mijn werk niet af.

B: Je hebt hulp nodig. Dus wie tijd heeft, moet direct aan de slag.

A: Precies! Het werk moet morgen klaar.

A: Precies! Het werk moet morgen klaar.

A: Anders maken we geen goede beurt.

B: En dat kan natuurlijk niet!

A: Anders maken we geen goede beurt.

B: En dat kan natuurlijk niet!

SPREKEN

Opdracht 15. Rollenspel

U gaat nu een rollenspel doen.

Lees de instructies van 'rol A'. De ander leest de instructies van 'rol B'.

Denk eerst even goed na wat u wilt zeggen.

Voer dan het gesprek. Doe het daarna nog eens.

Draai daarna de rollen om.

1. Bij de dokter: problemen op het werk

A: Je voelt je de laatste tijd niet lekker. Elke ochtend heeft u zware hoofdpijn. Op je werk heb je moeilijkheden met je baas. Je denkt dat de klachten daardoor gekomen zijn, en je wilt graag een week of twee ziekteverlof. Probeer dit te krijgen.

B: Je bent huisarts. Een patiënt vertelt dat hij elke dag zware hoofdpijn heeft en problemen op het werk. Jij denkt dat hij/zij ziekteverlof wil, en niet echt ziek is. Probeer hem/haar aan het werk te houden.

2. Overleg met de opdrachtgever

A: U werkt voor een bedrijf dat reclamemateriaal drukt. Eén van de machines is stuk gegaan, en nu loopt u erg achter met uw werk. U wordt gebeld door uw opdrachtgever: u zou deze week een stapel posters bezorgen, maar hij heeft nog niets ontvangen. Zeg dat de posters net klaar zijn en dat ze morgen bezorgd zullen worden.

B: U heeft voor uw bedrijf reclameposters besteld. Ze zouden deze week bezorgd worden, maar u heeft nog niets ontvangen. U heeft de posters uiterlijk aan het eind van de middag nodig, anders wilt u uw bestelling opzeggen. U wilt er dan niet voor betalen. Bel naar het bedrijf om de situatie uit te leggen.

In het boek *Leren Spreken* van Margreet Verboog staan veel spreekoefeningen die leuk zijn om samen met een taalvriend te doen.

LEZEN

Opdracht 16. Lees de tekst.

Lees de informatietekst over het werkoverleg. Beantwoord daarna de vraag van de les op de volgende pagina.

Het werkoverleg

Een werkoverleg is een bespreking tussen de leiding en één of meer werknemers over het werk en de werksituatie. Je praat met elkaar over of iedereen zijn werk goed kan doen, je bespreekt problemen op het werk en je zoekt oplossingen. En de leiding kan informatie geven over wat er veranderen gaat op het werk. Werkoverleg is dus belangrijk om informatie te kunnen uitwisselen en besluiten te kunnen nemen.

Meestal duurt een werkoverleg niet langer dan anderhalf uur. De duur en de inhoud van een werkoverleg worden door middel van een agenda vooraf bekendgemaakt. De leidinggevende zorgt ervoor dat de agenda enkele dagen voor het overleg bij alle deelnemers bekend is. Dit geeft medewerkers de kans zich al een mening over de onderwerpen te kunnen vormen.

Op de agenda staan meestal de onderwerpen waar in het vorige werkoverleg afspraken over gemaakt zijn. In het werkoverleg wordt besproken of iedereen zich aan de afspraken heeft gehouden. Nieuwe afspraken, over oude of nieuwe onderwerpen, en nieuwe informatie worden op papier gezet. Dan staat er zwart op wit wat de afspraken zijn en weet iedereen wat hij of zij moet doen of weten.

Gewoonlijk is de leidinggevende de gespreksleider of voorzitter tijdens het werkoverleg. Van de medewerkers wordt verwacht dat zij actief deelnemen aan het werkoverleg. Soms krijgen medewerkers bij een werkoverleg de kans om kritiek te geven. En soms kunnen ze zelf invloed uitoefenen op de werksituatie, door een voorstel te doen voor hoe het werk of de situatie op het werk verbeterd kan worden.

Aan het einde van een werkoverleg wordt vaak een rondvraag gehouden. Bij deze ronde kan iedereen om de beurt op- of aanmerkingen maken, (korte) vragen stellen of onderwerpen opgeven voor het volgende werkoverleg.

VRAAG VAN DE LES

Hoe weet je van tevoren wat er besproken zal worden op het werkoverleg?

Kijk voor het antwoord op pagina 21

PRAKTIJK

Opdracht 17. In de praktijk

Raadsvergadering

Kijk eens in uw gemeente of er binnenkort een vergadering voor inwoners van de gemeente wordt gehouden. Wanneer is er een vergadering? Waar gaat de vergadering over? Wat staat er op de agenda? Kunt u zelf ook een agendapunt aandragen?

MEER INFORMATIE ZOEKEN

Inburgeringsexamen

Gaat u inburgeringsexamen doen? Kijk dan op http://taalunieversum.org/onderwijs/nt2-beginnersdoelen/rolnl_werkende. Daar ziet u onder Werkoverleg/teamvergadering op welke onderwerpen u getoetst wordt.

HOE GAAT HET?

Opdracht 18. Evaluatie. Nieuwe woorden

Kent u de woorden? Kruis aan.

- afronden
- akkoord gaan
- bovendien
- de opdrachtgever
- de stand van zaken
- de voorbereiding
- de zaken
- het bestand
- het overleg
- het planningsoverzicht
- opleveren
- plannen
- printen
- versturen
- vertragen

Opdracht 19. Evaluatie. Kunt u dit nu?

Deze les ging over Jade. Zij moet een opdracht afronden op haar werk, maar ze heeft niet genoeg tijd. In een werkoverleg met haar projectleider bespreekt ze het probleem en zoeken ze samen naar een oplossing.

En u? Weet u nu hoe een werkoverleg gaat? En kunt u afspraken maken met 'als'?

Kunt u dat nu goed? Of een beetje? Of vindt u het nog erg moeilijk?

Zet een kruisje.

	Goed	Een beetje	Moeilijk
Praten over werkoverleg			
Zinnen maken met als			
Zelf een agenda invullen			

ANTWOORDBLAD

Vraag van de les

Opdracht 3

1. Waar.
2. Niet waar.
3. Niet waar.
4. Niet waar.

Opdracht 6

1. Niet waar.
2. Waar.
3. Niet waar.
4. Niet waar.

Opdracht 7 (voorbeeld)

Dit is een voorbeeld. Vraag een vriend of vriendin om uw eigen samenvatting te controleren.

Jade moet een opdracht afronden op haar werk, maar ze heeft niet genoeg tijd. In een werkoverleg met haar projectleider bespreekt ze het probleem en zoeken ze samen naar een oplossing. Collega's kunnen haar helpen met het project. Dan kunnen ze morgen de eerste tekeningen opleveren.

Opdracht 8 (voorbeeld)

Dit is een voorbeeld. Vraag eventueel een vriend of vriendin om uw eigen zinnen te controleren.

1. Als Mo en Daniël kunnen helpen, dan kunnen ze morgenmiddag de eerste tekeningen opleveren.
2. Als de tekeningen morgen per post verstuurd worden, dan komen ze een dag later aan.
3. Als we het werk de volgende keer op tijd af willen hebben, dan hebben we extra handen nodig.
4. Als we de bestanden per e-mail sturen, dan kan de opdrachtgever ze alvast bekijken.

Vraag van de les

In de agenda kun je van tevoren zien wat er besproken zal worden op het werkoverleg. Meestal krijg je de agenda een paar dagen voor het overleg.